

Motion till riksdagen 2006/07:Sf245

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (m)**

Human flyktingpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kortare handläggningstider vid asylprövning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om positiva beslut när enskilda drabbas negativt då migrationsmyndigheter misslyckats med sitt uppdrag.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning i svenska.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning för barn.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård och i skola.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om arbetstillstånd.

Motivering

Världen över drömmer människor om att bygga en bättre framtid någon annanstans. Men av rädsla för det främmande har vi konstruerat gränser, murar och regleringar. Med röda streck i kartboken har det blivit lättare att utestänga än att bejaka andra människor.

Att säga att svensk flyktingpolitik har havererat är en underdrift. Humanitet, solidaritet, generositet och framför allt rättssäkerhet har helt glömts bort på vägen. I stället för att forma en politik och ett system där politiken utgår från principen om att alla människor är resurser, möjligheter och individer med egen kraft att forma sin framtid, bryts människor systematiskt ned på

Fel! Okänt namn på

statliga institutioner under en lång period av år för att sedan skickas tillbaka som mänskliga vrak. Drömmande människor förpassas till årslång karantän på nedslitna flyktingförläggningar, utan rätt att läsa svenska och med förbud mot att arbeta. När man väntat i år, när man inte kan språket och när man inte fått känna värdighet genom att få arbeta blir situationen mycket svår. Till sammans med traumatiska upplevelser från hemlandet ger detta en oro och psykisk press som är svår att själv klara av. Människor tvingas in i en tillvaro som präglas av maktlöshet, tristess, apati, uppgivenhet och till slut sjukdom. En sådan politik är inget annat än inhuman.

I inget annat jämförbart land i världen har invandrare och flyktingar drabbats så hårt av arbetslöshet, socialbidragsberoende och utanförskap som i Sverige. Och i inget annat land är det rådande politiska ledarskapet så handlingsförlamat som här. I stället för att angripa orsakerna till den havererade flyktingpolitiken – en reglerad arbetsmarknad, bidrags- och skattefällor, ett institutionaliserat omhändertagande – har välfärdsstatens ingenjörer vänt sitt eget misslyckande mot nykomlingarna.

Med förslag som att inskränka rätten till eget boende (EBO) och inskränka rätten till ny ansökan osv. har den tidigare regeringen skjutit bredvid mål. Det är den enskilde asylsökande som fått ta konsekvensen av kommuners och myndigheters fatala misslyckande. Men att en myndighet misslyckats med sitt uppdrag och därigenom fått långa handläggningstider borde aldrig få leda till att avkall ges på skyddet och värandet om enskilda människors rätt till en fristad och skydd för deras liv.

Statistik visar att människor som bor på flyktingförläggning mår sämre än de i eget boende. Att ta bort rätten till eget boende är förödande för den enskilde, därför finns det all anledning att värna rätten till eget boende (EBO). Vidare bör handläggningstiderna kortas till maximalt tre månader. Det är inte rimligt att människor skall tvingas vänta mer än sex månader på ett livsavgörande beslut. Klarar inte Migrationsverket eller annan myndighet av detta uppdrag, och då detta beror på dålig hantering från myndighetens sida, bör den asylsökande kunna erhålla ett positivt beslut per automatik. Dessutom måste alla asylsökande erbjudas undervisning i svenska under hela vistelsetiden, även under tiden för ett eventuellt överklagande, eftersom den som trots flerårig vistelse i Sverige inte kan tala svenska har försämrade möjligheter till egen försörjning och integration. Alla barn måste få möjlighet att delta i den svenska undervisningen. Att barn år ut och år in går till s.k. asylklasser där det ofta endast erbjuds ett begränsat antal ämnen är inte acceptabelt i ett land som skrivit under FN:s barnkonvention.

Lika oacceptabelt är det när gömda barn av rädsla inte törs gå till skolan eller uppsöka sjukvården. Trots att FN:s barnkonvention kräver att myndigheter, domstolar m.fl. agerar utifrån barnens bästa sker inte det i dag. Det borde vara olagligt för polis att göra ingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård och i skola. I fråga om gömda barns skolgång har en särskild utredare fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för att reglera en rätt till utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnomsorg för barn och ungdomar som undanhåller sig ett avvisnings- eller utvisningsbeslut (dir. 2006:28). I

Fel! Okänt namn på

detta ingår att överväga om det behövs särskild reglering av polisens arbete med verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut.

I betänkade 2005/06:SfU10 skriver utskottet, med anledning av att gömda barn inte törs gå i skola eller uppsöka sjukvården: ”Mot bakgrund av att frågan om gömda barns rätt till skolgång numera är föremål för utredning samt att gömda barn och ungdomar har rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som barn bosatta i Sverige anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra något uttalande i dessa frågor.”

Eftersom verkligheten visat att asylsökande barn de facto inte har samma rätt till hälso- och sjukvård som svenska barn bör utredaren även titta närmare på denna fråga.

På grund av ersättningsavtalen lämnar i dag sjukvården rutinmässigt ut uppgifter till Migrationsverket, uppgifter som egentligen borde lyda under sekretess enligt hälso- och sjukvårdslagen. Det faktum att det inte finns någon lagstiftning som förbjuder polisingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård inverkar negativt på många barns hälsa då de inte törs uppsöka sjukvården.

Samtliga som invandrar till Sverige borde automatiskt erhålla arbetstillstånd direkt vid tullen. Dagens system med ansökan om undantag från förbudet att arbeta, som i praktiken är mycket svårt att få, är otillfredsställande. Det leder bara till att vi via byråkrati hindrar och förbjuder människor från att arbeta. Dessutom är det absurt att arbetsvilliga människor måste ansöka om undantag från förbudet mot att arbeta.

Stockholm den 30 oktober 2006

Ulrika Karlsson i Uppsala (m)